

European Roma Information Office

Roman hakları aktivistleri için

2014

Daha fazla bilgi için:

Tel: +32 273 33 462 E-posta: office@erionet.eu

The European Roma Information Office (ERIO), AB kurumlarına, sivil toplum ve hükümetlere Romanlarla ilgili konularda bilgi sağlayarak siyasi ve kamuoyu tartışmalarını teşvik eden uluslararası bir savunuculuk örgütüdür. Geniş ağı sayesinde ile farkındalık arttırma, lobicilik ve politika geliştirme aracılığı ile Romanlara karşı ırkçı ayrımcılığa karşı mücadele etmeyi amaçlamaktadır. www.erionet.eu - www.facebook.com/erionet.eu - www.twitter.com/ERIO_EU

Bu yayın Avrupa Birliği PROGRESS programı tarafından finanse edilmiştir. Bu yayının içerdiği bilgiler, Avrupa Komisyonu'nun pozisyon ya da görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

İçindekiler

Kısaltmalar	6
Giriş	7
Bölüm 1 – Savunuculuğa giriş	11
1.1 Savunuculuk nedir?	13
1.2 Bazı savunuculuk ilkeleri	15
Bölüm 2 – Savunuculuk süreci	17
1-Savunuculuk kapsamını belirleyin.....	20
2-Sorunu ya da girişimi belirleyin.....	22
3-Hedef kitleyi belirleyin	24
4- Etki alanlarını hedefleyin.....	28
5 - Anahtar mesajları geliştirin	30
6 - Harekete geçin	34
7-Medya ile çalışmak	36
8-Kaynak oluşturma.....	39
9 -Çabalarınızı değerlendirin	41
Bölüm 3 – Savunuculuk etkinlikleri	43
Bölüm 4 – Roman aktivistler tarafından karşılaşılan zorluklar ve olası çözümler	47

Kısaltmalar

AB	Avrupa Birliği
GM	Genel M¼d¼rl¼k
FRA	Fundamental Rights Agency
STK	Sivil Toplum Kuruluğu
URES	Ulusal Roma Entegrasyon Stratejileri

Giriş

Neden bu el kitabı?

Romanların tam katılımını sağlamak sosyal içermelerini gerçekleştirebilmek için çok önemlidir. Konsey'in etkili Roman entegrasyonu üzerine tavsiyelerinde¹, üye ülkelerin "Romanların aktif katılımını, gerek temsilcileri gerekse kurumları aracılığı ile hem yaşam koşulların iyileştirilmesi hem de sosyal içermelerinin devamının sağlanabilmesi için yerel seviye de dahil olmak üzere topluma sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel katılımını teşvik ederek Romanların aktif vatandaşlığını destekleme"². Etkili Roman katılımı, politikaların başarılı olması ve bu topluluklar üzerinde olumlu etkili sağlanması için gereklidir. Romanların politikaların planlama, uygulama, izleme ve değerlendirme aşamalarına aktif katılımı politikaların etkinliğini arttırmak konusunda önemli bir etken olduğu defalarca belirtilmiştir. Örneğin, Romanların İçermesi Üzerine 10 Ortak İlke'nin 10. ilkesi 'Romanların aktif katılımı'nı³ teşvik etmekten; 2020'ye kadar Ulusal Roman Entegrasyon Stratejileri için AB Çerçevesi, Ulusal Roman Entegrasyon Stratejilerinin (URES) 'Roman sivil toplumu ile yakın işbirliği ve devamlı diyalog çerçevesinde planlanması, uygulanması ve izlenmesi' gerektiğini belirtmektedir.⁴

Avrupa Komisyonu'nun üye ülkelere Ulusal Roma Entegrasyon Stratejilerini uygularken Romanların aktif ve anlamlı katılımını tavsiye etmesine rağmen, bu topluluklara hala etkin olarak danışılmamaktadır. Bu durumu değiştirmek için, bu kitapçık Roman sivil toplum aktivistlerini güçlendirmek ve yardımcı

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/139979.pdf

² [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32013H1224\(01\) - Point 2.8.](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32013H1224(01) - Point 2.8.)

³ http://www.coe.int/t/dg4/youth/Source/Resources/Documents/2011_10_Common_Basic_Principles_Roma_Inclusion.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/justice/policies/discrimination/docs/com_2011_173_en.pdf

olmak; program planlayıcılarına ayrımcılık ile mücadele etmek için savunuculuk kampanyalarını sürdürmeleri ve URES'nin, ayrımcılık karşıtı politikaların, sosyal içerme politikalarının Avrupa, ulusal ve yerel seviyelerde uygulanmasını sağlamak için savunuculuk becerilerini geliştirmelerini sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Bu kitapçık, Romanların içermesi için yerel, ulusal ve Avrupa seviyelerinde nasıl savunuculuk yapılacağı konusunda bir kılavuzdur. Özellikle halk hareketi, ağ ve organizasyonlar seviyesinde Roman topluluklarının ihtiyaç ve önceliklerinin gündeme alınması konusunda gerekli bilgi ve savunuculuk becerilerinin daha iyi teşvik edilmesi yaklaşımı ile geliştirilmiştir. Bu kitapçığın amacı Roman aktivistlere etkin ve etkili savunuculuk eylemleri planlama konusunda tavsiye verme; seslerinin duyulmasını sağlama ve Avrupa genelinde Romanların entegrasyonunun devamını garanti altına almaktır.

Bu kitapçık, öncelikle Romanların içermesi için savunuculuk eylemlerinde kullanılmak amacı ile yazılmış olsa da farklı konulardaki savunucular tarafından da bir araç olarak kullanılabilir. Bölüm 1 Romanların içermesi için genel ilkeleri ortaya koymaktadır. Bu kısmı, savunuculuk sürecini ve medya ile nasıl çalışılacağı konularını adım adım anlatan Bölüm 2 takip etmektedir. Bölüm 3 savunuculuk etkinliklerine örnekler vermektedir. Bölüm 4 Roman aktivistler tarafından daha önce sorulmuş savunuculuk soruları ve karşılaştıkları zorluklar ve bunların üstesinden gelmek için olası çözümleri içermektedir.

Bölüm 1. Savunuculuğa giriş

Bölüm 1 – Savunuculuğa giriş

1.1 Savunuculuk nedir?

Savunuculuğun amacı yerel, bölgesel, ulusal, Avrupa ve/ya uluslararası alanlarda karar-verme süreçleri, politika ve/ya programları etkilemektir.

Savunuculuk...

- birisi adına konuşmak
- kendileri adına konuşan kişileri desteklemek
- kendinizin veya başkalarının hakları için mücadele etmek
- soruna bir çözüm sağlamaktır.

Savunuculuk...

- politika ve/ya işleyişleri değiştirmek ve/ya etkilemenin
- güç ilişkilerini değiştirmek ve/ya etkilemenin
- tavır ve davranışları değiştirmek ve/ya etkilemenin

...bir yöntemidir.

Bu nedenle, örneğin

- sesi duyulmayan insanlar için ve onlarla birlikte görüşlerini ifade etmek ve kendi kararlarını vermelerine yardım etmek

- toplumdaki dezavantajlı grupların (Romanlar gibi) toplumun geri kalanı ile aynı fırsatlara sahip olmasını sağlamak
- bir çoğunun (Romanlar gibi) maruz kaldığı sosyal dışlanma ve ayrımcılık ve sebebiyet verdikleri sistimal ve hak kayıplarına karşı çıkmak

istediğinizde savunuculuk yaparsınız.

1.2 Romanların sosyal içermesi üzerine bazı savunuculuk ilkeleri

Üye ülkelerde Roman topluluklarının sosyo-ekonomik durumları farklılık göstermesine rağmen, savunuculuk etkinliklerinizi geliştirirken ortak payda olarak uygulayabileceğiniz bazı ortak temel ilkeler bulunmaktadır. Bunlar, Avrupa Konseyi tarafından Romanların İçermesi üzerine 10 Ortak İlke olarak belirtilmiştir:⁵

1. Yapıcı, pragmatik ve ayrımcılık içermeyen politikalar
2. Belirgin fakat dışlayıcı olmayan hedefler belirleme
 3. Kùltürler arası yaklaşım
 4. Anaakımın hedeflenmesi
5. Toplumsal cinsiyet boyutunun farkındalığı
 6. Kanıt temelli politikaların transferi
 7. Topluluk araçlarının kullanılması
 8. Bölgesel ve yerel yetkililerin katılımı
 9. Sivil toplumun katılımı
 10. Romanların aktif katılımı

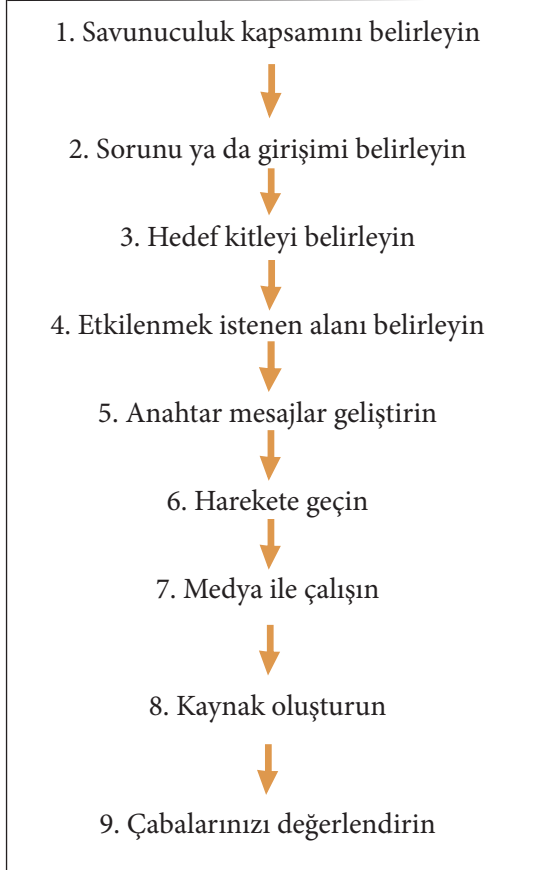
⁵ http://www.coe.int/t/dg4/youth/Source/Resources/Documents/2011_10_Common_Basic_Principles_Roma_Inclusion.pdf

Bölüm 2

Savunuculuk süreci

Bölüm 2 – Savunuculuk süreci

Savunuculuk farklı aşamalardan oluşan dinamik bir süreçtir. Savunuculuk aşamaları esnek olarak kabul edilmelidir çünkü eşzamanlı ya da ilerleyerek devam edebileceği gibi süreç sekteye uğrayabilir ya da tersine dönebilir. Kendi stratejinizi belirlemek için gereken adımlar boyunca size rehberlik edeceğiz. Bu adımlar:

Şekil 1: Savunuculuk süreci

1 - Savunuculuk kapsamını belirlemek

► Savunuculuk faaliyetlerimin seviyesi nedir: yerel, ulusal ve/ya Avrupa?

Savunuculuk faaliyetinizi geliştirirken atmanız gereken ilk adım faaliyetlerinizi hangi seviyede yürüteceğinizi belirlemektir. Yerel, ulusal ve/ya Avrupa seviyelerinde faaliyet gösterebilirsiniz. Aşağıda savunuculuk seviyesine karar verilenlere dikkate alınması gereken bazı konulara yer verilmiştir:

Neden yerel seviye?

- Savunuculuk faaliyetlerinizin çıktılarının pratik uygulamaları yerel seviyede gerçekleşiyor.
- Yerel yetkililer Avrupa politikalarından en az haberdar olanlar.
- Yerel seviye, projeleri uygulamak ve ilgili fonları kullanmak için idari zincirin son halkası.

Neden ulusal seviye?

- Romanlarla ilgili çoğu farkındalık artırma aktiviteleri bu seviyede gerçekleştirilmelidir.
- Yapısal fonların dağılımı ve lobi yaptığımız politikalara destek ulusal yetkililere bağlıdır.
- Yerel seviyede uygulanan; ulusal seviyede verilen kararlar, yapılan düzenlemeler ve oluşturulan politikalar.

Neden Avrupa seviyesi?

- Dikkat çekmek istediğiniz sorun tüm seviyeler ile ilgilidir. Romanlarla ilgili konular sadece yerel ve ulusal seviyelerde geçerli sorunlar değildir. Avrupa seviyesinde de geçerliliği olan ve Avrupa Birliği gündemine girmiş sorunlardır. Bu ivmeyi kullanın.
- Avrupa Birliği seviyesinde alınan kararlar ulusal seviyede uygulanır. Üye ülkeler, Avrupa Birliği mevzuat ve politikalarını uygulamak zorundadır. Türkiye üye ülke olmamasına rağmen, aday ülke olduğu için AB müktebatını kendi iç hukukuna almak zorundadır.

2 - Konuyu ya da girişimi belirleyin

- ▶ Durumun gerçek kaynağı ne?
- ▶ Bazı şeyleri değiştirmek neden gerekli?

Hedef alınması gereken bir konuyu belirlemeniz önemlidir. Savunuculuğun yapacağınız konu ya da girişimi belirlemelisiniz. Durum ile ilgili ne kadar bilgili olursanız, o kadar ikna edici olursunuz. Bu adım, hedef alacağınız durumu gözden geçirmenizi gerektirmektedir. Mesela şu an varolan durum size durumun nasıl olması gerektiğini belirlemenizde yardımcı olacaktır. Bu analiz tamamlandığı zaman, ne yapılması gerektiğini; kimin yapması gerektiğini ve neden değişim gerektiğini belirleyebileceksiniz.

Yerel seviyede bazı konular:

- Romanların entegrasyonu fikrini; hedef grup, farklı paydaş ve karar alıcılar ile sanat aracılığı ile teşvik etmek;
- Yerel yetkililere Roman sanatını içeren eğitim, kültürel program ve etkinlik tasarımları için lobi yapmak;
- Ulusal Roman Entegrasyon Stratejisinin, sporu Romanlar için bir entegrasyon süreci olarak ele alması konusunda yetkililere lobi yapmak;
- Ulusal Roman Entegrasyon Stratejisi ve Konsey tavsiyelerini etkin bir şekilde uygulamaları için yerel yetkililere baskı yapmak.

Ulusal seviyede bazı konular:

- Ulusal Roman Entegrasyonu Stratejisi'nde, Roman çocukların entegrasyonu konusunda sanata öncelik vermeleri için karar-vericilere lobi yapmak;
- Daha güçlü savunuculuk yapabilmek için Roman STKları için ulusal seviyede bir koalisyon oluşturmak;
- Roman kültürünü ulusal müfredatın bir parçası haline getirmek için lobi yapmak;
- Ulusal Roman Entegrasyon Stratejisi ve Konsey tavsiyelerini etkin bir şekilde uygulamaları için ulusal yetkililere baskı yapmak.

Avrupa seviyesinde bazı konular:

- Roman ve Sinti soykırımının Avrupa seviyesinde tanınması için lobi yapmak;
- Romanların sosyal içermesi ve eşit muamele için sanat eğitimini teşvik eden anahtar bir ortak haline gelmek;
- Sanat eğitimi fikrini, 2013 Avrupa Aktif Vatandaşlık Yılı ile bağlantı kuracak şekilde teşvik etmek.

3 – Hedef kitleyi belirleyin

- ▶ **Kimleri hedef almak/etkilemek istiyorsunuz?**
- ▶ **Karar-verme gücü olan insanlar kim (Örneğin; AB, hükümet, yerel yetkililer)?**
- ▶ **Karar-vericileri kim etkileyebilir (Örneğin; medya, danışmanlar)?**

Konu ve hedefleri belirledikten sonra mesajınızı iletmek istediğiniz insan ya da grupları seçmelisiniz. Savunuculuk mesajınız farklı kitlelere yönlendirilebilir: genel halk, STKlar, siyasetçiler, hükümet ya da diğer karar-vericiler. Daha etkili savunuculuk eylemleri için etkinliklerinizle ilgili en etkili insan ya da grupları belirlemeniz şarttır.

Birincil ve ikincil hedef kitle arasında bir ayrım yapılmalıdır. Birincil hedef kitle amacınızın sonucunu doğrudan etkileyebilecek karar vericileri içermektedir. İkincil hedef kitle karar vericileri (birincil hedef kitle) etkileyebilecek birey ya da gruplardır. Bunlar müttefikleriniz (savunuculuk amacınızı paylaşan kişiler), tarafsızlar (savunuculuk amacınızı ne savunan ne de savunmayan kişiler) ve karşıtlarınız (savunuculuk amacınızı desteklemeyen kişiler) olabilir.

Tablo 1 birincil ve ikincil hedef kitle için bazı örnekleri göstermektedir.

<i>Birincil hedef kitle</i>	Eğitim Bakanlığı, Başbakan, Parlamenterler, Avrupa Parlamentosu vekilleri, AB Komisyonerleri, Avrupa Komisyonu Genel Müdürlüklerinin Yöneticileri, Belediye Başkanları.
<i>İkincil hedef kitle</i>	Parlamenter ve Avrupa Parlamentosu vekillerinin danışmanları, Eğitim Bakanlığı ve Başbakan'ın danışmanları, önemli STKlar, politika yapıcılar, üst kurumlar, öğretmen birlikleri, gazeteler ve radyo programları.

Tablo 1: Birincil ve ikincil hedef kitle için örnekler

İpucu: Hedef kitlenizin özelliklerini keşfetmeye çalışın. Örneğin, Romanların içermesi ya da benzer konulardaki görüş ve tavırlarını öğrenin. Bu, röportaj ya da konuşmalarını okuyarak kolayca yapılabilir. Hedef kitleniz hakkında araştırma yapmak, savunuculuk etkinliğinizi destekleyip desteklemeyeceklerini anlamamanızı sağlar (Bkz. Tablo 2).

Hedef Kitle Türü	Bilgi	Görüş/Tavır	İlgi
Hedef kitlenizi belirleyin	Hedef kitleniz Romanların sorunları hakkında ne biliyor?	Hedef kitlenizin Romanların sorunları hakkında görüş ve tavırları nedir?	Hedef kitleniz konuyla ilgileniyor mu (Roman sorunları ile alakaları oluyabilir)?

Tablo 2: Hedef kitleyi belirleme

Aşağıda savunuculuk faaliyetlerinize yönelik ilgili kurum, kuruluş ya da bireyleri nasıl tespit edebileceğinizin örnekleri bulunmaktadır:

Avrupa seviyesinde

- Avrupa Komisyonu (Komisyonerler, GM ve Birim yöneticileri):
 - o Adalet GM: Eğer savunuculuk faaliyetleriniz Romanlara karşı ayrımcılık ve Romanların sosyal içermesini amaçlıyorsa
 - o İstihdam, Sosyal İlişkiler ve İçerme GM: Eğer savunuculuk faaliyetleriniz Romanların sosyal içermesini amaçlıyorsa
 - o Eğitim ve Kültür GM: Eğer savunuculuk faaliyetleriniz Romanların eğitim durumunu iyileştirmeyi ve/ya Roman kültürü konusunda farkındalık yaratmayı amaçlıyorsa
 - o Sağlık ve Tüketiciler GM: Eğer savunuculuk faaliyetleriniz Romanların sağlık koşullarını iyileştirmeyi amaçlıyorsa
 - o Genişleme GM: Eğer savunuculuk faaliyetleriniz aday ülkelerdeki Romanların sosyal içermesini amaçlıyorsa
- Avrupa Parlamentosu: Romanlarla ya da ilgili konularda aktif olan vekiller
- Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi
- Bölgeler Komitesi
- Avrupa medyası
- AB üye ülkelerinin temsilcilikleri

Ulusal seviyede

- Ulusal Roman İrtibat Noktası
- Bakanlıklar
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- Ulusal medya
- Sendikalar
- Polis

Yerel seviyede

- Vali ve belediye başkanları
- Yerel medya
- Okul müdürleri
- Veliler ve okul aile birlikleri
- Sosyal hizmet görevlileri
- Okul psikologları

4 – Etki alanını belirleme

Savunuculuk etkinlikleriniz ile etki etmeye çalışmayı düşünebileceğiniz çeşitli alanlar mevcuttur. Bu alanlar; yasama, politikalar, yürütme ve idari alanlardır. Bir ya da bir kaç alana odaklanmaya karar verebilirsiniz. Bu alanları gözden geçirin:

- Ulusal ve yerel seviyeler: politikalar, yürütme ve idari.
- Avrupa seviyesi: politikalar

Eğer politikaları hedef almaya karar verirsiniz, bazılarının zaten benimsendiğini unutmayın. Mesela:

Ulusal seviye:

- Ulusal Roman Entegrasyon Stratejileri
- Ulusal okul müfredatları

AB seviyesi:

- Ulusal Roman Stratejileri için AB Çerçevesi
- Ulusal Roman Entegrasyon Stratejileri
- AB Stratejisi 2020
- Eğitim ve kültürlerarası diyalog ile ilgili AB İletişimleri
- Avrupa Komisyonu Tavsiyesi “Çocuklara yatırım yapmak: dezavantaj döngüsünü kırmak ”

Diğer taraftan, şu an beklemede olan ya da Romanlarla ilgili ileride lobi aktivitesi yapılabilecek politikaları hedef alabilirsiniz. Mesela:

Ulusal seviye:

- Ulusal Roman Entegrasyon Stratejilerinin bölgesel ve ulusal seviyeye aktarılması
- Etkili Roman entegrasyon ölçütleri üzerine Konsey tavsiyelerinin uygulanması
- Romanlarla ilgili ulusal önemi olan etkinlikler

Avrupa Seviyesi:

- Ulusal Roman Entegrasyon Stratejilerinin etkin uygulanması üzerine Avrupa Komisyonu tavsiyeleri (her sene Avrupa Komisyon'u tarafından hazırlanan ilerleme raporları)
- Etkili Roman entegrasyon yöntemleri üzerine Konsey tavsiyeleri
- Ekonomik Sosyal Komitesi tarafından hazırlanan açıklayıcı görüşler
- Bölgeler Konseyi tarafından hazırlanan açıklayıcı görüşler
- Avrupa Parlamentosu kararları
- Avrupa Roman Platformu etkinlikleri
- Avrupa seviyesindeki önemli etkinlikler

5 – Anahtar mesajlar geliştirin

- ▶ Mesajları uygun bir formatta geliştirin
- ▶ Hedef kitlenizi belirleyin ve mesajınızı ona göre geliştirin

Hedef kitlenizi belirledikten sonra, onlar için belirli mesajlar geliştirmeniz gerekmektedir. Farklı hedef kitleler için farklı mesajlar geliştirmeniz gerekebilir. Eğer mümkünse mesajınız:

- açık, ikna edici ve kısa
- basit ve doğrudan
- mümkün olduğu sürece kaynaklar ya da veri ile desteklenmiş (istatistik ya da hikayeler) olmalıdır.

Anahtar mesajınızı nasıl geliştireceksiniz ?

Mesajınızı geliştirmek için “*Ne/Neden/Nasıl*” yaklaşımı ile ikna edici ifadeler kullanmanızı öneririz:

*** Ne?**

“*Ne*” savunuculuk etkinliklerinizde başarmak istedikleriniz ve hedef aldığınız sorunun tanımını ile ilgilidir. Bu kısımda, eğer varsa, argümanınızı göstermek ve destekleme için araştırma sonuçlarını kullanabilirsiniz.

*** Neden?**

“*Neden*” belirli bir konuyu hedef almanızın altındaki sebep ve önem ile ilgilidir. Bu kısımda, önerdiğiniz etkinliklerin olumlu etkilerini ve harekete geçmemenin olumsuz etkilerini anlatabilirsiniz.

*** Nasıl?**

“*Nasıl*” belirli bir sorunun nasıl iyileştirilebileceği ya da değiştirilebileceği ile ilgili somut öneriler ile ilgilidir. Bu kısımda, hedef grubunuzun yapmasını istediğiniz çeşitli etkinliklerden bahsedebilirsiniz.

Tablo 3: “*Ne/Neden/Nasıl*” yaklaşımı

Örnek: Eğitimde Roman çocuklarının uğradığı ayrımcılığa karşı mücadele edin

Ne?

Roman çocuk ve gençlere yönelik ayrımcılık çeşitli şekillerde gerçekleşmektedir; öğretmen, okul görevlileri ve diğer öğrencilerin ırkçı zorbalık, dışlama ve tacizi. Roman çocuklara karşı ayrımcılık, orantısız ve uygun olmayan şekilde, öğrenme güçlüğü çeken ve zihinsel engelli çocuklarla aynı okullara, sadece Roman oldukları için yerleştirildiklerinde olur. FRA'nın 2014 yılında Romanların eğitimi araştırmasına göre Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Slovakya ve Yunanistan'da Roman çocukların %33 ile %58 ile arasındaki kısmının sınıflarındaki tüm ya da çoğu çocuğun Roman olduğu belirtildi.

Neden?

Okullarda Roman çocuklara yönelik ayrımcılığı ortadan kaldırmak sadece Romanlara değil, ulusal ekonomiye ve genel olarak topluma faydalı olacaktır.

Nasıl?

- Eğitimde, özellikle azınlık gruplar arasında, ayrımcılığı önlemek için gereken mekanizmalar konusunda farkındalığı arttır ve teşvik et.
- Okul nüfusunun çoğulculuğuna saygı duyacak ve benimseyecek bir okul çevresi yaratmak için tüm okul çalışanları, sosyal görevliler ve eğitim psikiyatristleri için çoğulculuk eğitimini teşvik et.

Tablo 4: Savunuculuk mesajı oluşturma örnekleri

Mesajınız sadece söylemek istediğinizi iletmekle yetinmemeli aynı zamanda hedef kitlenizi harekete geçmeye ikna etmelidir! Mesajların her zaman hemen duyulmadığı ve dikkate alınmadığını belirtmek önemlidir. Bu nedenle savunuculuk amaçlarınıza ulaşmak için sabır ve ısrar gereklidir.

6 - Savunuculuk planınızı geliştirin ve harekete geçin

Savunuculuk mesajınızı oluşturduktan sonra, onu hedef kitlenize iletmeniz gerekmektedir. Mesajınızı farklı yollarla iletilebilir ve seçtiğiniz her hedef kitlesi için farklı bir iletişim aracı kullanabilirsiniz. Mesajınızı nasıl iletmek istediğimize dair bir iletişim stratejisi seçin. Bunun için bunları da içeren çeşitli iletişim yöntemleri kullanabilirsiniz:

- mektuplar
- e-postalar
- telefon görüşmeleri
- toplantılar
- etkinlikler ve kampanya yapma

Yukarıda bahsedilen iletişim yöntemlerinin çoğu birlikte kullanılabilir.

a) Mektuplar, e-postalar ve telefon görüşmeleri

Karar vericiler ile doğrudan iletişim güçlü ve uygun maliyetli bir savunuculuk aracıdır. Bu, mektup, e-posta ya da telefon görüşmeleri ile yapılabilir. Eğer mektup yazmaya karar verirsiniz, bunun hedef kitlenize ulaşmasının e-posta yazmak ya da telefon görüşmesi yapmaktan daha uzun süreceğini bilmelisiniz. E-postalar ve telefon görüşmeleri daha hızlı seçeneklerdir. Hangi yöntemi seçerseniz seçin, karar vericilerin çalışma takvimlerinin yoğun olduğunu ve çok fazla vakitleri olmadığını göz önünde bulundurun. Bu nedenle, onlara yaklaştığınızda açık, kısa ve belirli olmalısınız.

b) Toplantılar

Kişisel toplantılar genellikle hedef kitlenize mesajınızı iletmek ve dikkatlerini çekmek için en etkili yöntemdir. Ayrıca işbirliği olasılığınızın olduğu ilgili insanlarla tanışabileceğiniz toplantı ve etkinliklere gitmeyi de düşünebilirsiniz. Toplantılara, hedef kitlenize bırakmak üzere basılı materyaller getirebilirsiniz (mektuplar, ifadeler).

c) Etkinlikler ve kampanya yapma

Konferanslar, yuvarlak masa toplantıları, çalıştaylar gibi kamuya açık etkinlikler mesajınızı iletmek için faydalı olabilir. Ancak, etkili olabilmesi için bu etkinliklerin iyi organize edilmesi gerekir.

Kampanya yapmak; politikaları etkilemek, belirli bir konuda farkındalık arttırmak ve kamuoyu desteğini arttırmak için kullanılabilir. Kampanyaların basit ve güçlü bir mesajı olmalıdır. Tipik kampanya etkinliklerine örnek olarak; protestolar, gösterimler, dilekçeler, posterler ve broşürler verilebilir.

İpuçları:

° Ulusal ve uluslararası günler, kutlamalar ve diğer tarihleri etkinlik ya da kampanya düzenlemek için fırsat olarak kullanabilirsiniz: Uluslararası Holokost Anma Günü (27 Ocak), Irksal Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması için Uluslararası Gün (21 Mart), Roman Günü (8 Nisan), Roman Soykırımı Anma Günü (2 Ağustos), Yoksulluğun Ortadan Kaldırılması için Uluslararası Gün (17 Ekim) ya da İnsan Hakları Günü (10 Aralık).

° Romanların sorunları ve ayrımcılık karşıtı konularla ilgilenen kişi ve kurumlarla koalisyon ve ağlar kurun. Bulduğunuz bölgede birlikte çalışabileceğiniz ve mesajınızı iletmenize yardımcı olacak başka gruplar olup olmadığını kontrol edin (örneğin diğer STKlar). Diğerleriyle güçlerinizi birleştirmek sesinizi daha güçlü kılacaktır.

7 – Medya ile çalışmak

Medya; mesajlarınızı hedef kitlenize iletmek için uygun maliyetli ve güçlü bir yöntemdir. Romanlarla ilgili konularda farkındalık yaratmak için bir fırsat sunar. Destekleyici medya kuruluşları bulmak; mesajınızı genel halka yaymak, Romanlarla ilgili konularda farkındalığı arttırmak, Roman kültürünü teşvik etmek ve önyargıları kırmaya yardımcı olur. Yayımlayacakları konuları bulmak stratejik olarak mesajınızı iletmenize ve projenizi tanıtmaya yardımcı olur. Medya; insanların tavır ve davranışlarını etkilemekte önemli bir rol oynadığı için çok iyi bir müttefik olabilir.

Medya ile çalışmak elektronik ve basılı medyayı içerir. Örnekler için aşağıdaki tabloya bakınız:

Medya türü	Medya çalışanları
Radyo Televizyon Film ve video Gazeteler Çevrimiçi medya (bloglar, Facebook ya da Twitter)	Gazeteciler, muhabirler Köşe yazarları Senaryo yazarları ve editörler Yorumcular ve serbest yazarlar Yapımcılar

Tablo 5: Medya ve çalışanlarına örnekler

Medya ile ayrıca belirli durum ya da olaylar konusunda basın bülteni yazarak da birlikte çalışabilirsiniz.

Mesajınızı medyaya iletmenizin yöntemleri

a) Gazeteciler ile konuşmak

Roman temsilcileri kimlere röportaj verdiklerine dikkat etmeli ve özellikle gazetecilerin ne ölçüde güvenilebilir olduğuna önem verilmelidir. Gazetecileri tanımalı ve onların çıkarlarının ne olduğunu bilmelisiniz. Bunun nedeni Roman olmayan gazetecilerin çoğunun Romanlarla ilgili konuları medyada kişisel ve doğrulanmamış editoryal görüşleri yansıtacak şekilde sunmalarıdır. Genellikle Romanların durumunu dengesiz bir şekilde, Romanlarla ilgili gerçek olmayan algıları yeterli bilgi olmadan ve editoryal soruları gerçek bilgiye dayanmadan haberleştirirler. Yine de röportaj yapılan Romanlar, iyi ilişkiler iyi işbirlikleri anlamına geldiği için her zaman gazetecilerle iyi ilişkiler kurmaya ve sürdürmeye çalışmalıdır. Kendinizi röportajlar için hazırlayın; kısa, kendinden emin ve istekli olun.

b) Basın bültenleri

Basın bültenleri medyayı bir etkinlik, proje veya durum ile ilgili bilgilendirmek için etkili bir yöntemdir. Basın bültenleri, gazetecileri bir hikaye hakkında harekete geçirmek ve haberleştirmelerini sağlamak için yaygın olarak kullanılır. Basın bülteni hazırlarken, en önemli bilginin üstte ve genel bilginin altta olduğundan emin olun –‘kim, ne, neden, nerede ve ne zaman.’ İletişim bilgilerini sona ekleyin.

c) Sosyal medya

Sosyal medya çevrimiçi olarak farkındalık yaratmak için güçlü bir araçtır. Çevrimiçi sosyal ağı etkili kullanmak için doğru kanalları kullanmak önemlidir.

Bloglar mesaj(lar)ınızı paylaşabilmeniz için anahtar kanallardır. Bir çok amaca hizmet edebilirler ve bazı bloglar yerel ve ulusal politikalara odaklanırken diğerlerinin kapsamı daha Avrupa çapındadır. Bloglar kullanıcıların Romanlarla ilgili konularda çevrimiçi tartışmalarda bulunması için iyi bir fırsat sunmaktadır

Facebook (www.facebook.com) ve Twitter (www.twitter.com) gibi sosyal paylaşım siteleri hedef grubunuza mesajınızı iletmek için mükemmel araçlardır. Her iki site de destekçi ve savunuculara ulaşabilmek için fırsatlar sunmaktadır.

8 – Kaynak oluşturma

► Etkinliklerinizi desteklemek için kaynak arayın

Bir çok savunuculuk etkinliği çok az ya da hiç kaynak olmadan yapılabilir fakat bazı etkinlikler için kaynak bulmak gereklidir. Kaynak, savunuculuk etkinliklerini yürüten personelin maaşlarını ödemek, ofis giderlerini karşılamak ya da belge hazırlamak, telefon görüşmesi yapmak ve toplantılara katılmak gibi etkinlik giderleri için gerekli olabilir.

Kaynaklarınız çalıştığınız seviyeye bağlıdır (yerel, ulusal ya da Avrupa). Yerel ve ulusal seviyede bazı kaynaklar yerel, bölgesel ve ulusal hükümetleri; ulusal, uluslararası ve hükümetler arası kurumları içerir. Avrupa seviyesinde, Avrupa Komisyonu bir kurumun başlıca etkinliklerini sürdürebilmesi için ‘işletme hibeleri’ olarak finansal destek sunmaktadır. Ek olarak, Avrupa Komisyonu ‘çağtı teklifleri’ ve ‘etkinlik hibeleri’ ile belirli projeleri desteklemektedir. Avrupa Komisyonu hibeleri ile ilgili daha fazla bilgi için ‘Avrupa Komisyonu hibelerine başvurma rehberi’ kitapçığımıza başvurabilirsiniz.⁶

İdeal olarak, savunuculuk faaliyetlerinizde size daha fazla özgürlük ve esneklik vereceği için farklı kaynaklara ulaşmaya çalışmalısınız. Son olarak, araştırma yapın ve hangi kurumların Romanların içermesi ve ayrımcılık karşıtlığı ile ilgilendiğini öğrenin.

⁶http://www.erionet.eu/doc-guidelines-ec-funds_2012

Bazı kaynak oluşturma yöntemleri şu şekildedir:

- o Kaynak oluşturma etkinlikleri düzenleyin: konserler, yemekler, vs.
- o Vakıf ve uluslararası bağışçı kurumların hibelerine başvurun
- o Merkezi ya da yerel yönetimlerin hibe ve projelerine başvurun
- o Bağışları takip etmek (donanım, ofis malzemeleri, vs)

9 – Çabalarınızı değerlendirin

En sonunda savunuculuk faaliyetlerinizi değerlendirmeniz, ilerideki kampanyalarınızı iyileştirmenize yardımcı olur. Kampanyanızı ve sonuçlarını değerlendirmeniz, neyin işe yarayıp neyin yaramadığını görmek ve ilerideki faaliyetlerinizi daha büyük bir etki yapabilmek için iyileştirmek için önemlidir. Kendinize şu soruları sorabilirsiniz:

- ▶ **Çabalarınız ne kadar etkili oldu?**
- ▶ **Hangi sonuçlara ulaştınız?**
- ▶ **Savunuculuğunuz nasıl iyileştirilebilir?**

Faaliyetlerinizi değerlendirerek, yaptıklarınızdan ders çıkarır ve faaliyetlerinize iyi yönlere odaklanarak devam eder ve işe yaramayanları değiştirirsiniz. Değerlendirirken aşağıdaki kriterleri kullanın (Tablo 6).

Kriterler	
İlgi	Konu hala bir sorun teşkil ediyor mu?
Etkinlik	Planlanan etkinlikler için yöntemler etkin bir şekilde kullanıldı mı?
Verimlilik	Etkinlikler planladığı gibi gerçekleştirildi mi?
Etki	Savunuculuk etkinliği Romanların hayatını değiştirdi ya da iyileştirdi mi?
Sürdürülebilirlik	Etkinlik ya da proje sonrasında değişim devam ediyor mu?

Tablo 6: Değerlendirme kriterleri

Bölüm 3

Savunuculuk etkinlikleri

Bölüm 3 – Savunuculuk etkinlikleri

Bazı savunuculuk etkinliği fikirleri...

- Kendi imza kampanyanızı, yarışmanızı düzenleyin.
 - Romanların içermesi konusunda makaleler yazarak bunları medyada yayımlayın ya da internette paylaşın (Örneğin, Facebook, Twitter, blog ya da websitesi)
 - Farklı alanlardan ilgili aktörleri davet ederek Romanlarla ilgili konularda bir etkinlik düzenleyin (Örneğin, seminer, çalıştay, konferans)
 - Roman kültürünün farklı boyutlarını yansıtan fotoğraf ya da sanat gösterimi düzenleyin
 - Romanlarla ilgili konularda bilgi veren videolar yapın
 - Sunumlar yaparak okullarda Roman kültürüne dikkat çekin
 - Romanlarla ilgili konuları tartışmak için aileler ile toplantı ya da etkinlik düzenleyin
 - Yerel yetkililere/Belediye Başkanlarına Ulusal Roma Entegrasyon Stratejisini uygulamaları konusunda baskı yapmak için mektup yazın (şablonumuzu kullanabilirsiniz http://www.erionet.eu/from-words-to-practice_template-letters)
-

- Ulusal yetkililere Ulusal Roma Entegrasyon Stratejisini uygulamaları konusunda baskı yapmak için mektup yazın (şablonumuzu kullanabilirsiniz http://www.erionet.eu/from-words-to-practice_template-letters)
- Ulusal Roma İrtibat Noktası ile iletişime geçip, onlarla birlikte çalışın
- Roman müziği ve kültürünü teşvik eden bir konser; okullardaki ayrımcılık konusunda bilinci arttıracak bir tiyatro oyunu ya da Romanlarla ilgili önyargılarla ilgili bir medya tartışması düzenleyin
- Konu hakkında radyo programı yapın
- Ve çok daha fazlası!

Bölüm 4 – Roman aktivistler tarafından karşılaşılan önemli zorluklar ve olası çözümler

Bölüm 4 – Roman aktivistler tarafından karşılaşılan önemli zorluklar ve olası çözümler

Bu bölüm, ERIO'nun 'Haklarınız için mücadele etmeyi öğrenin' savunuculuk eğitiminde Roman aktivistler tarafından ifade edilen başlıca savunuculuk zorluklarını sunmaktadır.⁷

Zorluklar	Olası çözümler
Avrupa seviyesindeki STKlar için: Ağlarının bilgi ve deneyimini kullanmak ve yerel üyelerini AB seviyesindeki karar alma mekanizmalarını etkileyebilmek için mobilize edebilmek	<ul style="list-style-type: none">• Potansiyel ortakları Avrupa seviyesinde çalışmanın ağı daha güçlü kıldığına ve üzerinde çalışılan konuyu daha görünür hale getirdiğine ikna etmek• Roman topluluklarına kaynakların iyi kullanıldığını göstermek• Romanlara haklarının gasp edilmesinin onların yerel, ulusal ve AB seviyesindeki STKlar ile ilişkilendirmekte nasıl motive edeceğini açıklamak
Ulusal ve AB seviyeleri arasındaki gerginlik: AB karar alma süreçlerinin katma değerini ağ üyelerine aktarabilmek	<ul style="list-style-type: none">• Toplulukları belirli konularda mobilize etmeye çalıştıkları ve bir noktada konuyu Avrupa Parlamentosu Komitelerine taşıyabilmek ve karar alma sürecini etkilemeyi denedikleri için diğer Avrupa grupları ile çalışmak

⁷ <http://www.erionet.eu/event-190614>

<p>Romanları, Roman hakları için savunuculuğa ve katılıma mobilize etmekteki zorluklar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Romanların öncelikli pozisyonda olacağı şekilde organizasyon yapmak • Romanlar için Roman hakları savunuculuğunun nasıl yapılacağı konusunda kapasite geliştirme etkinlikleri düzenlemek
<p>Röportajlar sırasında Roman olmayan gazeteciler ile Romanlarla ilgili konuların nasıl karşılanması gerektiği ya da rahatsız edici sorulara nasıl cevap verileceği</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Medyanın STKların çıkarları doğrultusunda manipüle edilmesi • Konuşmanın röportajı yapanın deneyimleri doğrultusunda değiştirilmesi • Röportaj yapılan kişinin Romanlarla ilgili konularda daha fazla bilgilendirilerek, rahatsız edici sorularda bile kamuyu daha iyi bilgilendirmesinin sağlanması

Tablo 7: Roman aktivistlerin karşılaştığı temel zorluklar ve olası çözümler